

Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 4 kwartale 2022 r.

27.03.2023 r.

23,5%

Wzrost liczby przekroczeń granicy Polski w 4 kwartale 2022 r. w stosunku do 4 kwartału 2021 r.

W 4 kwartale 2022 r. odnotowano wzrost ruchu granicznego cudzoziemców o 26,4% i Polaków o 20,1% w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku.

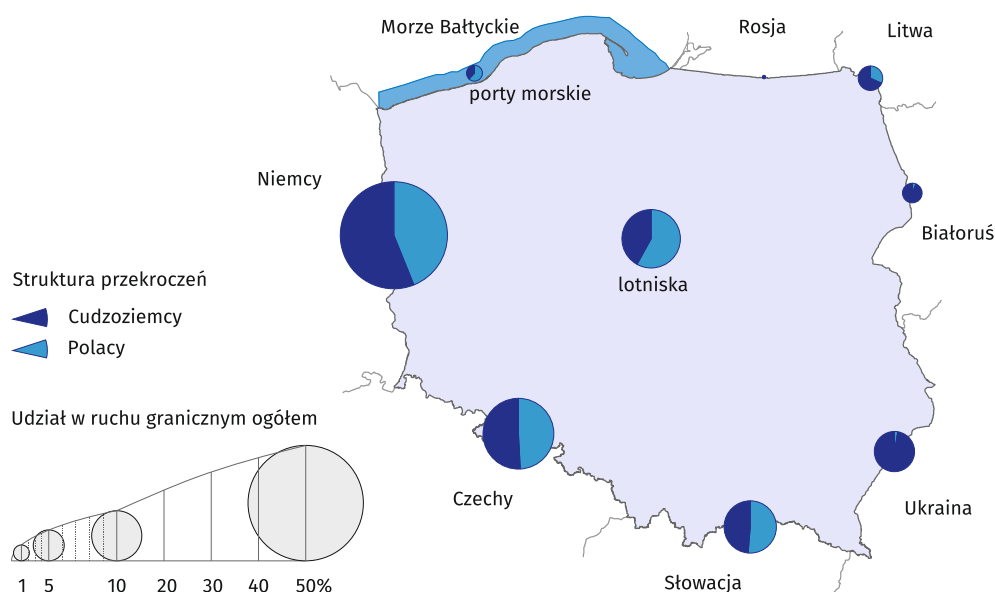
Wartości towarów i usług zakupionych w tym okresie przez cudzoziemców w Polsce oraz towarów i usług zakupionych przez Polaków za granicą były większe niż w 4 kwartale 2021 r., odpowiednio o 38,9% i o 40,0%.

Ruch graniczny

W 2022 r. liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 268,0 mln osób. W stosunku do poprzedniego roku odnotowano wzrost ruchu granicznego cudzoziemców o 42,4%, a Polaków o 33,9%. W 4 kwartale 2022 r. liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 63,7 mln. W ogólnej liczbie przekroczeń granicy cudzoziemcy (nierezydenci) stanowili 56,0%, a mieszkańcy Polski (rezydenci) – 44,0%. Ruch graniczny (z Polski i do Polski) był większy o 12,1 mln przekroczeń w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. W stosunku do poprzedniego kwartału ogólna liczba przekroczeń zmalała o 19,0% (cudzoziemców o 18,7%, a Polaków o 19,3%).

W omawianym kwartale 77,5% ogółu przekroczeń dotyczyło granicy lądowej Polski z krajami Unii Europejskiej (UE), 13,5% granicy na lotniskach, 8,4% zewnętrznej granicy lądowej UE i 0,6% granicy morskiej.

Mapa 1. Ruch graniczny osób (z Polski i do Polski) według odcinków granic w 4 kwartale 2022 roku

W strukturze ruchu granicznego na granicy lądowej największy udział miały przekroczenia odcinka granicy z Niemcami (50,0%), następnie z Czechami (23,6%), Słowacją (12,8%), Ukrainą (7,8%), Litwą (3,8%), Białorusią (1,8%) i Rosją (0,2%).

W 4 kwartale 2022 r. liczba przekroczeń granicy Polski przez cudzoziemców i Polaków była większa w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, a mniejsza w porównaniu z 3 kwartałem 2022 r.

W strukturze przekroczeń granicy Polski przeważali cudzoziemcy

Wśród cudzoziemców przekraczających poszczególne odcinki lądowej granicy Polski dominowali obywatele kraju sąsiadującego, na przykład: na granicy z Ukrainą – obywatele Ukrainy (97,1%) na granicy z Białorusią – obywatele Białorusi (90,4%).

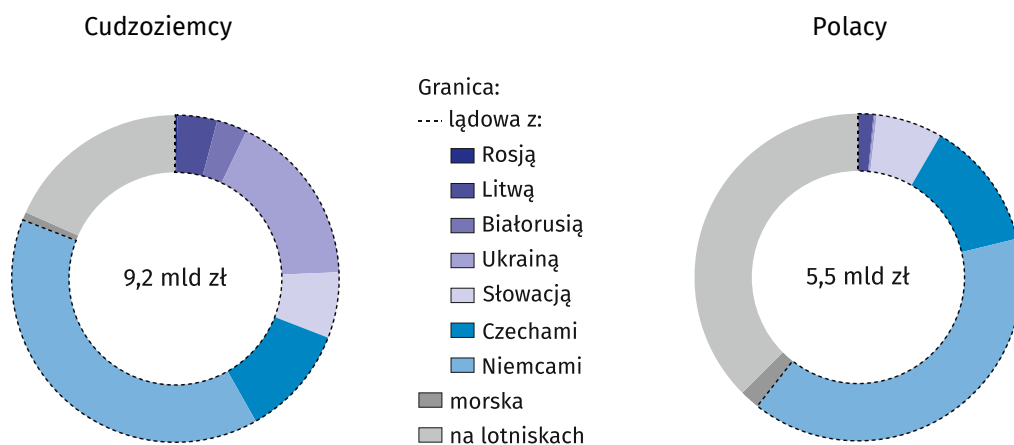
Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

Szacunkowa wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców w 2022 r. ukształtowała się na poziomie 37,4 mld zł, natomiast wydatki poniesione za granicą przez mieszkańców Polski w tym okresie wyniosły 22,8 mld zł. Było to odpowiednio o 52,6% i 51,7% więcej niż przed rokiem.

Wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców w 4 kwartale 2022 r. ukształtowała się na poziomie 9,2 mld zł, natomiast wydatki poniesione w tym okresie za granicą przez mieszkańców Polski wyniosły 5,5 mld zł. Było to odpowiednio o 38,9% i o 40,0% więcej niż przed rokiem. W stosunku do poprzedniego kwartału wydatki cudzoziemców były mniejsze o 20,9%, a Polaków spadły o 30,3%.

Zarówno w 2022 r., jak i w samym 4 kwartale wartości towarów i usług zakupionych przez cudzoziemców w Polsce oraz towarów i usług zakupionych przez Polaków za granicą były większe niż w analogicznych okresach 2021 r.

Wykres 1. Struktura wydatków ogółem cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 4 kwartale 2022 roku

W strukturze wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających lądową granicę w 4 kwartale 2022 r. największy udział miały wydatki przekraczających granicę z Niemcami (48,3%), następnie z: Ukrainą (21,3%), Czechami (13,6%), Słowacją (8,0%), Litwą (4,9%), Białorusią (3,7%) i Rosją (0,2%).

W przypadku mieszkańców Polski, przekraczających lądową granicę kraju, największe wydatki za granicą ponieśli przekraczający granicę z Niemcami (65,0%), następnie z Czechami (21,2%), Słowacją (10,8%), Litwą (2,4%), Ukrainą (0,3%) oraz Białorusią (0,2%). Udział wydatków Polaków przekraczających lądową granicę Polski z Rosją był niższy niż 0,1%.

Wykres 2. Struktura wydatków ogółem cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą według grup asortymentowych w 4 kwartale 2022 roku

Cudzoziemcy przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski na zakup towarów nieżywnościowych przeznaczyci 78,9% swoich wydatków, na żywność i napoje bezalkoholowe – 13,2%, a na pozostałe wydatki (usługi) – 7,8%.

Mieszkańcy Polski, przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski, większość wydatkowanych za granicą środków (55,0%) przeznaczyci na zakup towarów nieżywnościowych, na pozostałe wydatki (usługi) – 21,2%, a na żywność i napoje bezalkoholowe – 8,8%.

Cudzoziemcy przekraczający wewnętrzną granicę UE w 4 kwartale 2022 r. największy odsetek wydatków poniesionych w Polsce przeznaczyci na towary nieżywnościowe – 54,3%. Znaczny udział w strukturze wydatków nierezydentów miały pozostałe wydatki (usługi) – 16,9% oraz wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe – 13,7%. Z kolei w strukturze wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski dominowały pozostałe wydatki (usługi) – 44,5% i towary nieżywnościowe – 39,4%, a na żywność i napoje bezalkoholowe Polacy przeznaczyci 12,7% swoich wydatków.

Tablica 1. Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 4 kwartale 2022 roku

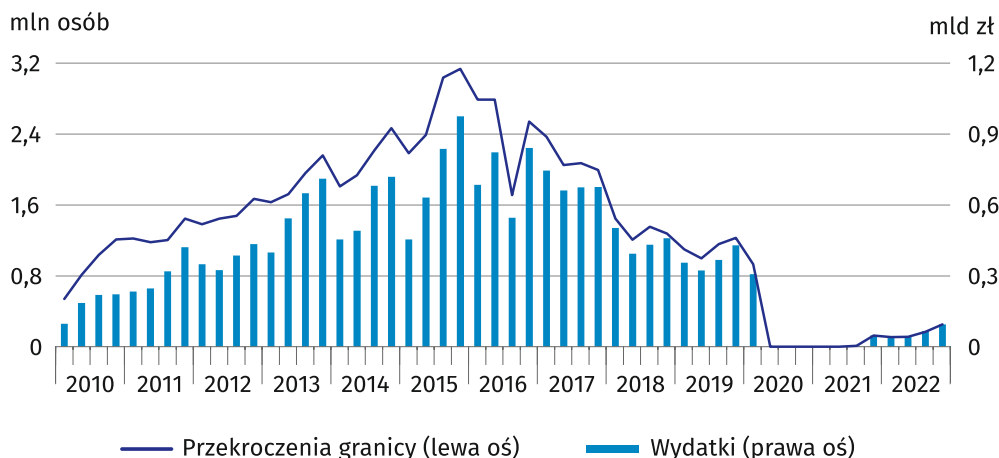
Granica	Ruch graniczny ^a				Wydatki			
	cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy	
	mln osób	4 kw. 2021 =100	mln osób	4 kw. 2021 =100	mln zł	4 kw. 2021 =100	mln zł	4 kw. 2021 =100
Ogółem	35,68	126,4	28,05	120,1	9 240,0	138,9	5 482,0	140,0
lądowa	31,92	123,7	22,83	114,4	7 470,4	133,3	3 320,1	126,3
zewnętrzna UE	5,16	170,5	0,19	97,3	1 889,0	152,9	19,2	96,2
z: Rosją	0,09	138,1	0,02	212,9	17,0	98,3	1,5	108,8
Białorusią	0,91	168,9	0,06	137,3	278,6	160,6	6,2	130,4
Ukrainą	4,17	171,7	0,11	79,7	1 593,4	152,5	11,4	83,1
wewnętrzna UE	26,76	117,5	22,64	114,5	5 581,5	127,8	3 300,9	126,6
z: Litwą	1,42	118,6	0,67	113,7	363,3	126,2	80,5	148,8
Słowacją	3,42	116,0	3,60	120,8	601,0	133,0	358,4	131,3
Czechami	6,57	124,9	6,36	121,9	1 012,3	134,1	704,2	139,5
Niemcami	15,35	114,8	12,02	109,4	3 604,9	125,4	2 157,8	121,5
morska	0,15	96,6	0,24	92,7	73,9	103,9	107,3	94,0
na lotniskach	3,61	158,4	4,99	158,5	1 695,8	173,4	2 054,7	175,1

a Z Polski i do Polski.

Zróżnicowanie wydatków, w tym także pod względem struktury asortymentowej, występowało wśród przekraczających poszczególne odcinki granic cudzoziemców oraz Polaków. Związane jest to m.in. ze sposobem podróżowania, celem podróży, długością pobytu czy też optymalnością dokonywania zakupów za granicą.

W 4 kwartale 2022 r. w ramach małego ruchu granicznego (MRG) odnotowano 249,5 tys. przekroczeń przez cudzoziemców granicy Polski z Ukrainą. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku odnotowano wzrost przekroczeń w ramach MRG o 98,0%, a w stosunku do poprzedniego kwartału wzrost o 50,3%. Wartość wydatków poniesionych przez cudzoziemców w 4 kwartale 2022 r., przekraczających granicę w ramach MRG, wyniosła 94,6 mln zł.

Wykres 3. Mały ruch graniczny cudzoziemców na granicy polsko-ukraińskiej według kwartałów

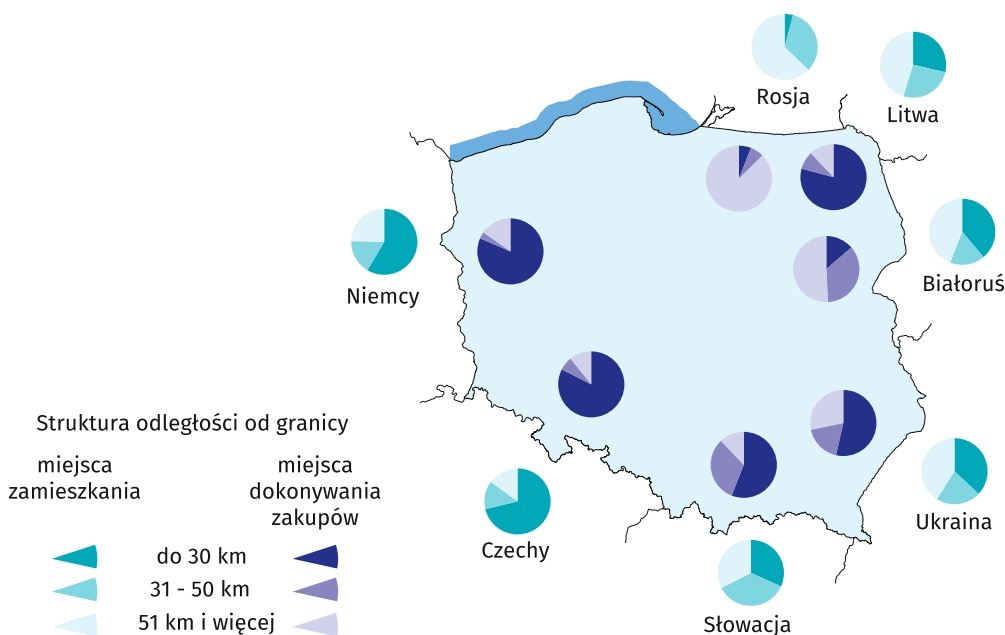
W 4 kwartale 2022 r. mały ruch graniczny stanowił 6,0% przekroczeń przez cudzoziemców lądowej granicy Polski z Ukrainą (w 2022 r. – 3,8%)

Zasięg oddziaływania granicy

Wyniki badań pokazują, że przekraczający w 4 kwartale 2022 r. lądową granicę Polski, zarówno cudzoziemcy jak i Polacy, byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy – 72,8% cudzoziemców i 71,9% Polaków, w tym 53,4% cudzoziemców i 60,0% Polaków mieszkało w pasie do 30 km od granicy.

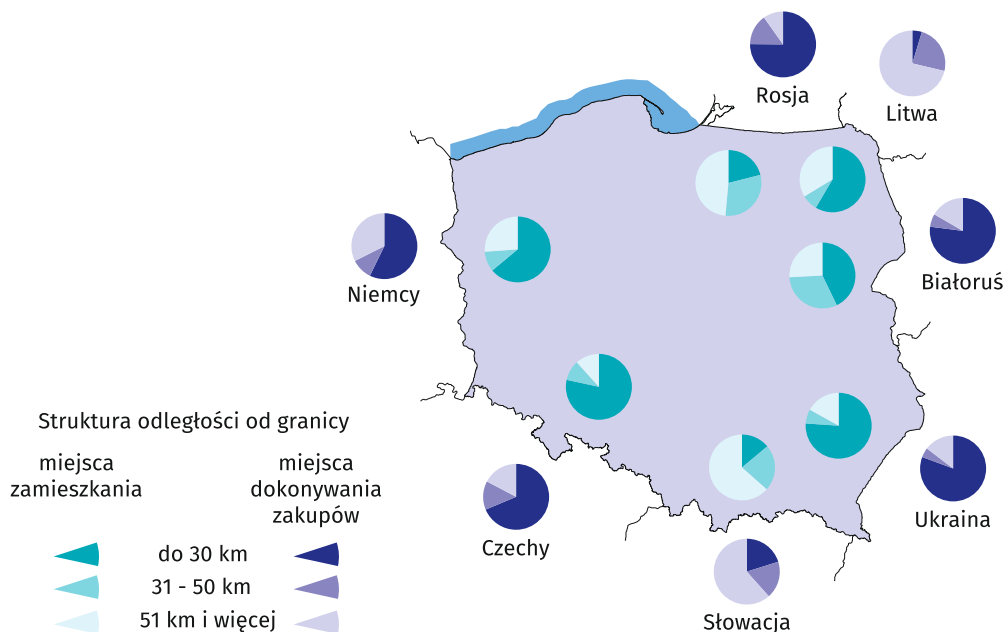
Mapa 2. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granic przez cudzoziemców w 4 kwartale 2022 roku

Zarówno cudzoziemcy, jak i Polacy przekraczający lądową granicę Polski byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy

W przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski 58,0% cudzoziemców oraz 77,7% Polaków przekraczających lądową granicę Polski mieszkało w pasie do 50 km od granicy, a w przypadku wewnętrznej granicy UE odpowiednio 75,6% i 71,8%.

Mapa 3. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granic przez Polaków w 4 kwartale 2022 roku

Większość cudzoziemców dokonywała zakupów w pasie do 50 km od granicy, w przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 66,5% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej UE – 86,4%. Z kolei odsetek Polaków dokonujących zakupów w pasie do 50 km od granicy zewnętrznej wyniósł 85,1% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej 66,0%.

Większość, zarówno cudzoziemców, jak i Polaków przekraczających lądową granicę Polski, dokonywała zakupów w odległości do 50 km od granicy

Uwagi metodyczne

1. Prezentowaną informację opracowano na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach” ujętych w Programie badań statystycznych statystyki publicznej. Metodologia badań została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki. Badania prowadzone od 2014 r. są wynikiem integracji czterech badań, w tym „Badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski”.
2. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski oraz ruchu pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej w 4 kwartale 2022 r. było realizowane w terenie przez ankierów statystycznych. Wyniki badania opracowano również z wykorzystaniem innych źródeł danych. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) obejmuje wyjeżdżających z Polski przez wewnętrzną i zewnętrzną granicę UE na terenie Polski. Badaniu nie podlegają osoby przebywające w Polsce powyżej 1 roku, z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych. Dane dotyczące wydatków poniesionych przez cudzoziemców (nierezydentów) w Polsce uwzględniają także towary zakupione w Polsce w celu odsprzedaży w kraju nierezydenta. Badaniem ruchu granicznego (w obu kierunkach – z Polski i do Polski) objęte są osoby i pojazdy przekraczające granicę Polski z krajami Unii Europejskiej na wybranych drogowych przejściach granicznych.
3. Badanie uczestnictwa Polaków (rezydentów) w podróżach prowadzone jest w gospodarstwach domowych, w cyklu kwartalnym (w miesiącu następnym po kwartale), przy wykorzystaniu metody telefonicznej. Badaniu nie podlegają osoby przebywające za granicą powyżej 1 roku, z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych. Prezentowane dane dotyczące wydatków rezydentów poniesionych za granicą obejmują wydatki finansowane tylko ze środków własnych (nie są wliczane wydatki finansowane przez zakład pracy oraz inne osoby i instytucje), uwzględniają także towary zakupione za granicą w celu odsprzedaży w Polsce.
4. Dane o ruchu granicznym na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i dotyczą liczby przekroczeń granicy. Osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy przekracza tę granicę. Obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe, kolejowe i rzeczne).
5. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 1 lipca 2009 r.
6. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Federacją Rosyjską o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 27 lipca 2012 r. Od 4 lipca 2016 r. pozostaje ona zawieszona.
7. W związku z rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, na podstawie Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 marca 2020 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 435 z późn. zm.), od 15 marca 2020 r. został czasowo zawieszony lub ograniczony ruch graniczny na określonych przejściach granicznych.
8. W niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” ze względu na zaokrąglenia danych. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w opracowaniu. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.
9. Prezentowane dane mają charakter wstępny.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Rzeszowie

Dyrektor Marek Cierpiat-Wolan
Tel.: 17 853 52 10, 17 853 52 19

Wydział Współpracy z Mediami

Tel.: 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS

Karolina Banaszek
Tel.: 695 255 011

stat.gov.pl

@GUS_STAT

@GlownyUrzadStatystyczny

gus_stat

glownyurządstatystycznygus

glownyurządstatystyczny

Powiązane opracowania

[Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 2021 r.](#)

[Turystyka w 2021 r.](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Cudzoziemcy](#)

[Nierezydenci](#)

[Rezydenci](#)

[Mały ruch graniczny](#)